

- 4) Endelig mener man omvendt, at det nye Udløb til andre Tider vil bevirke en saa stor Sænkning af Vandstanden i Fjorden, at *betydelige Arealer ville komme til at lide af Tørke*. Der er benyttet saa stærke Udtryk som, at specielt Tipperhalvøen — der bestaar af Sand med tyndt Klæglag foroven — vil blive værdiløs.

Tilslutningen til den nævnte Gennemskæring er paa Landbrugets Vegne ydet af Bølling-Nørre Herreders og Ulfborg-Hind Herreders Landboforeninger, repræsenterende Engstrækningerne fra Skjern-Aa-Deltaet inkl. og mod Nord særlig Velling Marsk og Engene omkring Stadil Fjord, tilsammen antagelig ca. 10,000 Tdr. Ld., men begge Arealangivelser ere i højeste Grad skønsmæssige, da begge Grænser — Højden over Havet mod Landsiden og Grænsen mellem Opvækst og Fjord — ikke kunne opgives bestemt, og Generalstabens Kort ikke længere svarer til Forholdene i Marken.

De to Tal 5,000—6,000 og 10,000 Tdr. Ld. maa dog ikke tages som Sammenligningsgrundlag ved Bedømmelsen af Modstand og Tilslutning, da der begge Steder, men i forskellig Grad, findes store Strækninger, som ikke ville paavirkes af Forandringen.

I det følgende vil Opmærksomheden først og fremmest være rettet paa de Arealer, hvis Ejere ere imod den paatænkte nye Gennemskæring.

Derimod ville de ovenfor anførte Tal være et Udtryk for, at *her er betydelige Landbrugsinteresser*, idet ca. 15,000 Tdr. Ld. Eng foruden en Del lav Agermark af Lodsejerne selv menes at være interesserede i Gennemskæringen, og blot en Indtægtsforandring af 10 Kr. pr. Td. Ld. aarlig andrager altsaa 150,000 Kr. aarlig eller Renten af 3—4 Mill. Kr., og det er utvivlsomt, at for saa vidt disse Arealer i det hele paavirkes af Forandringen, bliver Forandringen pr. Td. Ld. et *store* Tal — til den ene eller anden Side.

Som Grundlag for en Bedømmelse af, hvad Virkning Gennemskæringen kan ventes at faa for Landbruget, maa man have en Forestilling om, hvilke Forandringer med Hensyn til Vandstandsforhold og Saltholdighed der kan ventes at indtræffe, men Udtalelser herom fra sagkyndig Side savner jeg i det Materiale, jeg har til Raadighed.

Stykke 3 i Vandbygningsvæsenets Erklæring af 10. Maj 1905 er nemlig ganske uden Forbindelse hermed, da de deri fremhævede almindelige Sandheder ikke tage Hensyn til den givne Forudsætning, at *Sandpumpermateriel er til Raadighed*.

Denne Forudsætning synes heller ikke at være tagen i Betragtning i Erklæringens sidste Stykke.

I Erklæringens næstsidste Stykke bemærker man dog, at Vandbygningsvæsenet nærer Frygt for, at et saadant Løb vil kunne foraarsage store Kalamiteter, men naar det sammenlignes med det gamle Udløb fra det 17de Aarhundrede, saa er dette jo ogsaa kun berettiget, for saa vidt man ser bort fra Sandpumpermateriellet og dets Betydning for at „holde“ Løbet, thi det er en Kendsgerning, at „holdes“ Løbet ikke, saa vandrer det mod Syd og efterlader sig *lave* Sandtanger, der *ikke beskyttes* mod højere Vandstand og Storm.

I Fiskerikonsulentens Erklæring findes ganske vist et Svar: „..... i ethvert Tilfælde kan man neppe med fuld Sikkerhed sige, at dette ikke skulde kunne lade sig gøre“, men det tager jo særlig Sigte paa Besejlingsforholdene.

Naar jeg skal tage Stilling i Sagen, maa jeg derfor, hvor nødig jeg end vil, af og til gøre Lægmandsbetragtninger gældende angaaende de forventede Virkninger af Gennemskæringen, da Grundlaget i denne Henseende som sagt mangler.

Jeg maa allerførst erklære mig ganske enig med de Landbrugere, der ere imod Flytningen, i „at saafremt det paatænkte „Forsøg“ med et løst Udløb virkelig skulde vise sig at *give Anledning* til de under 1) befrygtede store Omvæltninger, da bør Skaden erstattes, thi da giver Staten, ved at udføre et Eksperiment, Anledning til Skaden.

Eksperimentets Virkninger erkendes forud af Statens sagkyndige for at være ganske uberegnelige, og det bør da ikke kunne volde nogen Privatmand stort Tab eller muligen økonomisk Ruin, uanset om de vedkommende ere med eller imod Sagen, men det bør da maaske tilføjes, at udenfor denne Betragtning ligge saadanne Stormfloder (spanske Søer), der gaa over Klitten, idet Følgerne af saadanne jo ikke paavirkes af den omhandlede Flytning.

I det følgende forudsætter jeg, at Løbet holdes (d. e., at det bevares i den Skikkelse, hvori det anlægges, hvad enten dette nu sker ved Hjælp af Sandpumpermateriel alene eller ved dette i Forening med Sikring).